

Tampereen kaupunki
PL 487
33101 Tampere

ASIA

SOSIAALIHUOLLON VALVONTA

Asian vireille tulo

Tampereen kaupunki on toimittanut aluehallintovirastoon 7.6.2022 Itäisen lapsiperheiden sosiaaliaseman lastensuojelun tiimi 1:n 11.5.2022 tekemän sosiaalihoitolaikun mukaisen omavalvontailmoituksen ja palvelupäällikön siihen 19.5.2022 antaman vastauksen.

Työntekijöiden tekemässä ilmoituksessa todetaan, että kaikkien piirien osalta ei ole pystytty ottamaan asiakastilastoja. Ilmoituksessa todetaan kolmen piirin osalta asiakasmäärien vaihtelevan 45-55 asiakkaaseen/sosiaalityöntekijä. Ilmoituksessa todetaan, että ilman työntekijää olevien vakanssien asiakkaat ovat käytännössä ilman vastuusosiaalityöntekijää ja heidän asioitaan on pyritty jakamaan paikalla oleville työntekijöille. Edelleen ilmoituksessa todetaan, että työntekijävajeen vuoksi muun muassa työparityötä ei kyetä toteuttamaan ja että lasten oikeus sosiaalityöntekijän kahdenkeskiseen tapaamiseen ei toteudu ja että asiakastyön dokumentointi ei suurimmilta osin ole ajan tasalla. Ilmoituksessa todetaan, että lastensuojeluilmoitusten käsittelyn määräajat ylittyvät tai kiireessä lastensuojeluilmoitukset käsitellään hyvin pintapuolisesti. Ilmoituksessa todetaan, että lasten tilanteiden selvittämiseen huolellisella ja virkavastuun edellyttämällä tavalla ei ole resursseja.

SELVITYKSET

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyysi Tampereen kaupungin selvitystä valvonta-asiassa 18.7.2022.

Tampereen kaupungin selvitys on saapunut aluehallintovirastoon 23.9.2022.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Tampereen kaupungin huomiota siihen, että lastensuojelulain 13 b §:n mukainen lapsen sioista vastaavan sosiaalityöntekijän enimmäisasiakasmäärä ei saa ylittyä.

Asia ei anna aihetta enempään aluehallintovirastossa.

Perustelut

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 49 a §:n mukaan sosiaalihuollon toimenpanoon kuuluvia tehtäviä varten kunnan käytettävissä tulee olla riittävästi sosiaalihuollon ammattihenkilöitä sekä muuta asiakastyöhön osallistuvaa henkilöstöä. Jokaisen kunnan käytettävissä tulee olla asiakastyöhön osallistuvan virkasuhteisen sosiaalityöntekijän palveluja. Sosiaalihuoltolain 6 §:n mukaan kunnan asukkaiden saatavissa on oltava sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta. Lisäksi sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n mukaan sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus saada sosiaali-huollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua.

Lastensuojelulain (417/2007) 11 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että ehkäisevä lastensuojelu sekä lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu järjestetään sisällöltään ja laadultaan sellaiseksi kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa ja niinä vuorokauden aikoina, joina sitä tarvitaan.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:ssä säädetään, että

palvelutarpeen arvioinnista vastaa palvelutarpeen arvioimisen kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:ssä tarkoitettu sosiaalihuollon ammattihenkilö, jollei muualla laissa toisin säädetä. Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä vastaa virkasuhteessa oleva sosiaalityöntekijä.

Lastensuojelulain 13 b §:n mukaan lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on nimettävä hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä, jonka tulee olla sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (817/2015) tarkoitettu sosiaalihuollon ammattihenkilö. Yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 30 lasta asiakkaanaan. Lastensuojelulain muutosta (1276/2021) koskevan siirtymäsäännöksen mukaan lain 13 b §:n 2 momentissa säädettyä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän asiakkaiden enimmäismäärää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2024. Siihen asti lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 35 lasta asiakkaanaan.

Tampereen kaupungin 23.9.2022 saapuneen selvityksen mukaan Itäisellä lapsiperheiden sosiaaliasemalla on Itäinen lastensuojelun sosiaalityö, tiimi 1 ja tiimi 2.

Selvityksen mukaan tiimissä 1 on kahdeksan sosiaalityöntekijän vakanssia, joista selvityksen antohetkellä viidessä on vakituinen sosiaalityöntekijä. Nämä viisi sosiaalityöntekijää tekevät kaikki kokoaikaista työaika ja neljällä heistä on 39 avohuollon asiakasta ja kaksi jälkihuollon asiakasta ja yhdellä heistä on 32 avohuollon asiakasta ja viisi jälkihuollon asiakasta. Kolmessa vakanssissa on määräaikainen sosiaalityöntekijä, joista yksi siirtyy vakinaiseen virkaan 1.10.2022. Tämä sosiaalityöntekijä tekee kokoaikaista työaika ja hänellä on 19 avohuollon asiakasta ja neljä jälkihuollon asiakasta. Yksi määräaikainen sosiaalityöntekijä tekee kokoaikaista työaika ja hänellä on 25 avohuollon asiakasta. Yksi määräaikainen sosiaalityöntekijä tekee 60% työaika ja hänellä on hänellä on 25 avohuollon asiakasta. Lisäksi tiimissä 1 on johtava sosiaalityöntekijä, joka tekee kokoaikaista työaika ja hänellä on kolme jälkihuollon asiakasta.

Selvityksen mukaan tiimissä 2 on seitsemän sosiaalityöntekijän vakanssia. Selvityksessä todetaan, että tiimin vakansseista tyhjänä on lokakuun 2022 alusta alkaen

1,7. Selvityksen mukaan kaksi virkaa on parhaillaan auki ja toista avoinna olevaa virkaa hoitaa sijainen 50 % työajalla. Tiimin yksi vakituisista sosiaalityöntekijöistä on virkavapaalla ja sitä tehtävää hoitaa sosiaalityöntekijän sijainen 100% työajalla 3.10.2022 alkaen. Tällä sijaisella todetaan olevan noin 30 avohuollon asiakasta. Tiimissä on tämän lisäksi neljä määräaikaista sosiaalityöntekijää, joista kaksi tekee kokoaikaista työaikaa. Toisella heistä on 44 avohuollon asiakasta, 2 jälkihuollon asiakasta ja 1 ennakkollisen lastensuojelutarpeen arviointi ja toisella on 34 avohuollon asiakasta ja 1 jälkihuollon asiakasta. Kaksi määräaikaista sosiaalityöntekijää tekevät osa-aikaista työaikaa, toinen 50 % ja toinen 80 % työaikaa. 50 % työaikaa tekevällä sosiaalityöntekijällä on 30 avohuollon asiakasta ja kaksi jälkihuollon asiakasta ja 80 % työaikaa tekevällä on 23 avohuollon asiakasta ja kolme jälkihuollon asiakasta. Selvityksen mukaan seitsemästä vakanssista yhdessä on vakituinen sosiaalityöntekijä, joka työskentelee 100 % työajalla ja hänellä on 41 avohuollon asiakasta ja 5 jälkihuollon asiakasta. Lisäksi tiimissä työskentelee kokoaikaista työaikaa tekevä johtava sosiaalityöntekijä, jolla on 11 avohuollon asiakasta ja seitsemän jälkihuollon asiakasta.

Tampereen kaupungin selvityksessä todetaan Tampereella avohuollon lastensuojeluun perustetun vuodelle 2022 neljä uutta sosiaalityöntekijän virkaa, joista yksi on sijoitettu Itäiselle lapsiperheiden sosiaaliasemalle. Edelleen selvityksessä todetaan, että rekrytoinnin ja pitovoiman helpottamiseksi on tehty päätös 250 euron kuukausittaisesta rekrytointilisästä sekä päätös jo työssä oleville sosiaalityöntekijöille maksettavasta 250 euron kuukausittaisesta arvioon perustamattomasta määräaikaisesta lisästä. Rekrytointia on selvityksen mukaan pyritty edistämään myös käyttämällä rekrytointifirman palveluita. Selvityksessä todetaan, että sosiaalityöntekijöiden rekrytointiongelmien vuoksi kaikilla lastensuojelun sosiaaliasemilla on ollut ylimääräisenä resurssina käytössään ohjaajan vakanssi, jolle on voitu palkata sosionomitaustainen henkilö tai esimerkiksi ei vielä sijaiskelpoinen sosiaalityöntekijä. Selvityksen mukaan keväällä kullekin alueelle tuli toinen avustavan ohjaajan vakanssi ja Selvityksessä todetaan, että Itäisellä lapsiperheiden sosiaaliasemalla on yksi avustava ohjaaja, joka toimii ensisijaisesti systeemisen toimintamallin koordinaattorina, jonka tarkoitus on organisoida ja ylläpitää systeemistä tiimityöskentelyä yksikössä. Koordinaattorin tehtävänä

todetaan olevan sosiaalityön tukeminen valituissa asiakasprosesseissa sekä huolehtiminen lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja systeemisen tiimi muiden toimijoiden kanssa siitä, että nämä asiakasprosessit etenevät systeemisessä tiimityöskentelyssä linjatulla tavalla. Selvityksessä todetaan tällä lisäresurssilla pyrittävän vähentämään sosiaalityöntekijöiden työkuormaa käytettävissä olevin keinoin.

Tampereen kaupungin selvityksessä todetaan, että lakisääteisen asiakasmitoituksen toteutumista on pyritty edistämään perustamalla sekä uusia sosiaalityöntekijöiden vakansseja että avustavien työntekijöiden vakansseja, määräaikailla palkanlisillä sekä uusilla rekrytointitavoilla. Edelleen selvityksessä todetaan perustetun kolme sosiaaliohjaajan virkaa, joiden tehtävä on vastata lapsiperheiden sosiaaliasemien asiakasperheiden aikuissosiaalityöstä.

Aluehallintovirasto toteaa, että saatujen selvitysten perusteella Tampereen kaupungin Itäisen lapsiperheiden sosiaaliaseman Itäisen lastensuojelun sosiaalityön tiimien 1 ja 2 sosiaalityöntekijäkohtaiset lastensuojelun asiakasmäärät ylittävät lastensuojelulain mukaisen työntekijäkohtaisen asiakasmäärän useamman sosiaalityöntekijän osalta. Lisäksi aluehallintovirasto toteaa, että tilapäisten sosiaalityöntekijöiden eli käytännössä opiskelijoiden määrä on Itäisen lastensuojelun sosiaalityön tiimeissä korkea. Se, että tilapäisillä sosiaalityöntekijöillä ei ole vielä sosiaalityöntekijän tutkintoa ja näin ollen he tarvitsevat ohjausta työskentelyssään eikä heidän ammattitaitonsa ole vielä laillistetun sosiaalityöntekijän tasolla, tulee ottaa huomioon sekä tilapäisten sosiaalityöntekijöiden että heidän ohjaajiensa asiakasmäärissä.

Aluehallintovirasto katsoo tarpeelliseksi kiinnittää Tampereen kaupungin huomiota lastensuojelun palvelujen järjestämiseksi lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja ohjaa Tampereen kaupunkia omavalvonnan keinoin varmistamaan, että lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä on enintään 35 lasta asiakkaanaan. Edelleen aluehallintovirasto korostaa, että sosiaalihuollon toimenpänön kuuluvia tehtäviä varten Tampereen kaupungin lastensuojelun käytettävissä tulee olla riittävästi sosiaalihuollon ammattihenkilöitä sekä muuta asiakastyöhön osallistuvaa henkilöstöä ja

asiakastyöhön osallistuvan virkasuhteisen sosiaalityöntekijän palveluja. Tampereen kaupungin tulee myös varmistaa, että lastensuojelun sosiaalityössä kyetään laatimaan asiakassuunnitelmat ilman aiheetonta viivytystä ja että asiakkaana olevia lapsia tavataan lain tarkoittamalla tavalla.

Sovellettavat säädökset

Sosiaalihuoltolaki (710/1982) 3 § 2 mom., 56-57 §
Laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §, 6 §
Lastensuojelulaki (417/2007) 11 §, 13 b §
Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 6 §, 36 § ja 49 a §
Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) 3 §, 7 § ja 12 §
Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) 4 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei voi sosiaalihuoltolain (710/1982) 57 §:n perusteella hakea muutosta.

Tähän päätökseen ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 1 momentin perusteella voi hakea muutosta valittamalla

Lisätietoja

Ylitarkastaja Saija Kujansuu, p. 0295018555,
sähköposti: etunimi.sukunimi@avi.fi

Ylitarkastaja

Päivi Ahvenus

Ylitarkastaja

Saija Kujansuu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätöksensaaja Tampereen kaupunki
Suoritemaksu Maksuton päätös
Tiedoksi Valvira

Tämä asiakirja LSSAVI/10746/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/10746/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ahvenus Päivi 24.10.2022 16:49

Esittelijä Kujansuu Saija 24.10.2022 16:49